

De Symfonie (1996)

Het is de week voor Pasen 1996 wanneer wij met de alt en derde viool groep onder leiding van onze directeur Vossen, die tevens onderwijzer is, een groepsrepetitie houden. Nu heeft deze Vossen ontegenzeggelijk een groot muzikaal talent, streeft naar perfectie en lijkt als onderwijzer geboren. Onze symfonie die bestaat uit een dertigtal ijverige amateurs van middelbare leeftijd wordt al twee jaar lang muzikaliteit bijgebracht waarbij eigen speelgenot uit het oog verloren schijnt. Eerst spelen wij nog deuntjes van een pagina groot waarvan het laatste wapenfeit uit 1995, een begeleiding van Aida in carnavalsstemming, gememoreerd mag worden. Allengs wordt door kwaliteitsdrift gedreven, teruggeschakeld naar slechts een regel van een stuk (je), er wordt zelden nog verder en onafgebroken gespeeld. Onze directeur geeft daarbij voortdurend college en worden wij als muzikanten teruggebracht naar de puberale leeftijd. Die avond bij Astrid, de eerste altiste, wordt het regime nog een tandje aangetrokken en worden noten gespeeld in plaats van regels. Ook het noteren van de "leestekens" kost veel tijd en versaait de repetitie in het kwadraat. Om de verveling te verdrijven denk ik terug aan het recente verleden van het Roermonds Kamer Orkest dat nu de Symfonie heet.

De meest spannende en interessantste tijd was steeds de periode Joop Grubben, die ons in ieder geval het gevoel gaf dat wij muziek konden maken. Natuurlijk werden wij bij de uitvoeringen geholpen door professionele muzikanten die ons omhoog trokken en ons zeker maar ook het publiek plezier bezorgden. In deze winning mood organiseerde het bestuur zelfs jubileum uitvoeringen "rondom Mozart" met top solisten als Carloline Jaegers en Huub Claessens. Ook de optredens met Maria als soliste op haar zingende viool of een John (1987) met zijn gitaar met Concierto de Aranjuez waren de moeite waard. Toegegeven moet worden dat de recensies van Carpay in de Limburger zelden goed waren, maar dat kan ook liggen aan de man zelf die zo graag een uniek strijkorkest in onze blazerstad zag. Allen kenden wij onze beperkingen en wij leerden veel van de soms geleende muzikanten. Daarom ook werd het ambitieuze traject opgezet om zelf de jeugd opleiding ter hand te nemen in het project "kies klassiek". In 1988 hebben wij afscheid genomen van Joop om een jonge dirigent Henk Houben de gelegenheid te geven ons jeugdig elan te verstevigen. Met Henk hebben hetzelfde probleem als later met Vossen. Ook hij is eindeloos met ons in de weer om de nootjes beter te krijgen en na twee jaar zijn wij dan weer dol gelukkig dat Joop Grubben ons tijdelijk weer wilt uithelpen. Terug naar af zegt Carpay in zijn recensie, alhoewel de gedurfde repertoire keuze en voortvarende aanpak geprezen werd. Dat zijn nu juist de ontbrekende eigenschappen van zijn veel jongere opvolgers.

Zelf ben ik als "zaate violist" door John van Schaick in de beginjaren tachtig bij het orkest gekomen. Voor het eerst zag ik daar muziek partituur en moest en vue Schubert meespelen. Snel heb ik bij Margriet in Heythuizen lessen genomen en deze jarenlang vervolgd. Deze Zaterdagmorgen was mijn eigen ontspanningsmoment en heeft veel bijgedragen tot het spelniveau en plezier. Mijn passie voor viool is geboren in de vijftiger jaren toen de Televisie van start ging met uitvoeringen van bekende operettes als Kallman. Ook begon toen in Roermond het later zo bekende zigeuner orkest Tata Miranda met haar eerste optredens op het zonnige Oranjehotel terras. Daar op het stationsplein stonden nog prachtige bomen, in de lente vol met bloezem. Een juiste romantische leeftijd, het familie bezit van een krakkemikkige viool deden de rest. Het was uiteindelijk een gelukkige bevlieging die mij later tot het georganiseerde muziekaken bracht.....met dank aan Miranda.

Een duivels moeilijk instrument en soms ontmoedigend wanneer na vele toonladders, en positie oefeningen de zuiverheid niet is wat in je hoofd zoemt. Ook haar weigering te zingen tezamen met je strijkstok brengt de wanhoop nabij. Eigen emotionele stemming beïnvloeden de klank meer dan voor mogelijk wordt gehouden. Bij het orkest speel ik jaren achtereenvolgens de tweede, de eerste en nu de alt viool partij daarmee gaten in de bezetting opvullend. Vooral voor

de alt partij is weinig belangstelling hetgeen begrijpelijk is omdat het veelal een begeleidende rol is die gespeeld moet worden, het zijn minder interessante noten. Helaas is de bezetting en kwaliteit van de cellos een probleem gebied van de Symfonie anno 1996 , dus moet er met meer derde viool partijen geïmproviseerd worden.

Vals, je hebt je fis te laag getoneerd, kom ik terug bij de les. Wij hebben dan drie nootjes gespeeld en krijgen pijn in de ogen van het zoeken naar de juiste paragraaf. De lampen van Astrid hebben kuren en knippen tegen de maat in. Tegen de wind in hebben wij ook nog eens gespeeld toen wij ons op een ponton door Tony van Tuyl de Maas op lieten slepen. Onder invloed van onverwacht sterke long drinks werd ons experimentele optreden in de sluis van Linne chaotisch. Door de wind en uitgerekte positionering van het orkest werd van ons een tegendraadse speelmethode verwacht om het resultaat tot een geheel te smeden. Was het de onverwachte aanwezigheid van de zon, de alcohol, de deining of het gemis aan publiek anders dan die twee sluiswachters, het is nooit onderzocht maar de geluid opname is in ieder geval niet herkenbaar. Alhoewel de Symfonie nooit een uitbundig of sprankelend gezelschap is geweest zijn die optredens altijd stimulerend en op zich zelf prettig verlopen. Enthousiasmeren , zelfvertrouwen geven dat waren kenmerken van de ervaren Joop Grubben die zelf als een virtuoos piano speler bekend stond en dat ook van de orkest leden verwachtte. Soms een maatje te veel maar altijd spannend en plezierig Na afloop was het dan ook druk aan de bar bij Jet van het inmiddels ook al getemde Katoenen Dorp. De echte muzikanten hebben het orkest verlaten en de Symfonie schijnt te wachten op nieuw en beter geschoold leden. Misschien komen de leerlingen van Melanie Engelen er binnen kort aan. Een wonder is al geschiedt met een jonge violist uit Roermond die de derde prijs op een concours wint. De tijd verstrijkt als in das Uhr , dat we ooit gespeeld hebben en als het jaar 2000 de Symfonie 120 jaar bestaat is hopelijk kwaliteit en plezier weer in balans.

Daar die avond bij Astrid besluit ik een tijdje time out te nemen omdat voor mij het muziek maken zonder plezier een onmogelijke opgave is.

Albert Bausch , April 1996